

Guía Docente				
Datos Identificativos			2017/18	
Asignatura (*)	Investigación en didáctica das artes visuais		Código	652513217
Titulación	Mestrado Universitario en Didácticas Específicas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Mesías Lema, José María	Correo electrónico	jose.mesias@udc.es	
Profesorado	Mesías Lema, José María	Correo electrónico	jose.mesias@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A5	Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas.
A6	Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación.
A7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación.
A9	Ensaia e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.
A10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
A14	Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que terá que ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B8	Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
B11	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares.
B14	Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
B15	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, as metodoloxías e as estratexias na práctica docente.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
- Conocer las diferentes metodoloxías de investigación e innovación en el campo de la didáctica de las artes visuales.	AP5	BP1	CP3
- Adquirir metodoloxías de investigación, innovación y acción docente basadas en las artes visuales.	AP6	BP2	CP4
- Analizar y valorar diferentes modelos de investigación e innovación docente basadas en las artes visuales en los contextos formales y no-formales.	AP7	BP3	CP6
	AP9	BP4	CP8
	AP10	BP5	
	AP14	BP8	
		BP11	
		BP14	
		BP15	

Contidos

Temas	Subtemas
? Líneas contemporáneas de investigación e innovación en didáctica de las artes visuales: Definición, temáticas, estructura, problemas y propuestas.	Revisión y ejecución de proyectos reales en la investigación educativa basada en las artes
? La investigación Educativa basada en las Artes en Educación Infantil, Primaria y Secundaria, así como en museos y galerías de arte.	
? Proyectos artísticos de investigación e innovación docente en la didáctica de las artes visuales.	

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A6 A7 B2 B3 B4 B5 B8 B11 B14	20	35	55
Lecturas	A9 A10 A14 B1 B15 C3 C4 C6 C8	1	4	5
Atención personalizada		15	0	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Realización e iniciación a un posible proxecto de investigación educativa baseada en las artes
Lecturas	Lecturas para la comprensión de los fenómenos propios de la investigación educativa basada en las artes

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Supervisión personal de los proyectos individuales

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A6 A7 B2 B3 B4 B5 B8 B11 B14	Innovación, coherencia y argumentación del proyecto de investigación propuesto	100

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	ABAD MOLINA, Javier; PALACIOS GARRIDO, Alfredo (2008): ?Escribir el lugar: collaborative projects in public spaces.? International Journal of Education through art. (4) 2, 195-206. CARPENTER, B. S. ; TAVIN, K. M: (2010) ?Drawing (past, present and future) together: a (graphic) look at the reconceptualization of art education.? Studies in Art Education. 51 (4) 327-352. EISNER, Elliot W.; DAY, M. D.: (2004) Handbook of Research and Policy in Art Education. National Art Education Association y Lawrence Erlbaum, Mahwah (New Jersey). HICKMAN, Richard (ed.) (2008): Research in Art & Design Education. Issues and exemplars. Bristol, UK, Intellect. MARIN VIADEL, Ricardo (coord.) (2005): Investigación en Educación Artística. Granada, Universidad de Granada. MARÍN [VIADEL], Ricardo; ROLDÁN [RAMÍREZ], Joaquín (2010): ?Photo essays and photographs in visual arts based educational research.? International Journal of Education through Art. 6 (1), 7-23. NAEA [National Art Education Association] (2008): Creating a Visual Arts Education Research Agenda for the 21st Century: Encouraging Individual and Collaborative Research. (http://www.naea-reston.org/research/NAEA_Research_Agenda_December2008.pdf) 01/09/2010. UNESCO (2006): ?Hoja de ruta para la Educación Artística. Conferencia Mundial sobre la Educación Artística: construir capacidades creativas para el siglo XXI.? (http://portal.unesco.org/culture/es/files/40000/12581058825/Hoja_de_Ruta_para_la_Educaci%F3n_Art%EDstica.pdf) Hoja%2Bde%2BRuta%2Bpara%2Bla%2BEducaci%F3n %2BArt%EDstica.pdf) 10/09/2010. www.unesco.org/culture/en/artseducation
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías